

Oigel teel.

Nõukogude töö elustamise ja kindlustamise hoogtöö areneb pikkamisi, kuid järjekindlalt.

Terwes reas kohtades on valimised juba läbi läinud, teistes kohtades on valimised praegu käsil. Igalt poolt teatatakse, et valijate protsent suurem on, kui varem tähistatud valimistel. Kuid siiski ei või ütelda, et meil selles asjas nüüd kõik juba korras oleks. Paljud talupojad on valimiste vastu õige üksteisest. Seda kajalab kogu kullakline ollus, kellel palju kergem on valijate vähemuse juures oma ehtajaid läbi viia. Seda üksteisest tuleb seletada usaldamatusega kohalikele võimude vastu. Seltskondlikust seisukohast on see usaldamatus eitam nähtus ning seda tuleb viibimata kaotada. Seda kaotada ei või aga mingisugusel seadusandlikul teel, vaid revolutsioonilise seaduslikkuse kehtiva praktikaga, jelle poliitika läbi viimiseks, mida viimase ajal on märkinud partei ja kehtivalt.

Peaegu igal pool on parteitute saadikute arv tõusnud ja kommunistide protsent vastavalt alanenud. Sellest mingisuguseid järeldusi teha oleks enneaegne. Kui uued parteitute asjalised ja tegelised inimesed on, siis on siin mõiduga tegemist, sest oleme nõukogude juure tõmmanud energilist inimest, masi hulga, oleme nõukogusid masi lähendanud. Kuid kohati mõisid siin läbi libiseda ka kullaklised olused.

Parteitute tõmbamine nõukogulisele aktiivsele tööle kasvab samuti. Seda näeme meie nii kohtadel kui ka kehtivalt.

Samal ajal tõmmatakse ühiskondliku tööde ka talunasterahvaid. Naisterahvaste osavõtt viimaste ümbervalimiste ajal on tuntavalt suurenenud. Samuti tõmmatakse naisterahvaid ka nõukogude aktiivsele tööle. Mitmel pool küla nõukogude ümbervalimistel ulatab talunasterahvaste protsent 15—18 päle. Naisterahvad võtavad juba tegelikult osa küla, walla ja raiooni nõukogude tööst. Linnades on naisterahvad rahvakohutustööd jne. Kõik see näitab, et naisterahvas loibuse maha on raputanud ja tõsiselt tööle asunud.

Kui meie ära märgime veel komnoorjoolaste reade kasvamisest, kooliõpetajate ja talupoegade parteilise tõmbamisest, nõukogulise ühiskondluse elustamisest, siis võime meie julgelt ütelda, et uus poliitika annab juba praegu nähtavaid

Meie rahandus tõveneb.

Kulude ja tulude eelarve tasakaal on 2.280.000.000 rubla.

Sissetulekud on suuremad kui laenukõl.

21. veebruaril oli S. R. W. Liidu teistidejaatwa komitee eelarve komisjoni koosolek, kus S. R. W. Liidu eelarve 1924—25 aasta päle järele vaatas.

Rahva rahanduskomisjari abi sm. Brjuhanov teatas oma aruandes, et tavanune eelarve, võrreldes mullusega, on kasvanud 20 prots. võrra. Mullu oli meie eelarve 1.900.000.000 rubla suur, kuna tavanune ümberarvamine eelarve on aga 2.800.000.000 rubla. Eelarve suurenemise põhjus on meie rahvamajanduse kasvamine.

Misjuga riiklikud sissetulekud on meil eriti kasvanud?

Mullu jaadi maksudest ümarguselt 700 miljoni rubla, kuna tavanu maksudest saadakse umbes üks miljard rubla (ilma to-

tagajärgi. Silmad küla poole — see hääldus on oma päle tõmmanud kogu linna ja maa tööraha tähelepanu ning ühisel jõul viidatakse see hääldus ellu.

Muidugi ei või meie nüüd ütelda, nagu oleks meil nüüd kõik kõige paremas korras. Meie teame väga hästi kuipalju veel wanu hädasid on ja kuipalju veel jõudu tuleb pingutada kuni hoolibda võime, et nõukogu aparaat meil nüüd täiesti korras on. Meie teame, et S. R. W. ja teistidejaatwa poolt tarvitusele võetud abinõude elluviimine veel palju takistusi ees leiab, mitte ainult kullakute poolt, kehvamate üksteisest ja organiseerimatusel tõttu, vaid tihti ka selle tõttu, et mõned parteilised ja nõukogulised töölised eelisevõtete suurte ülesannetelt liiga vähe aru saavad. Kuid uuest poliitilisest arusaamisest, selle mõistmisest, kui tähtis on nõukogude aparaadi lähendamise laiematele hulkadele, täpne kindlat alust mõistuse. Sellest tõest peavad aru saama kõik partei ja nõukogu töölised üldelt alla, kehtivalt ja kohtadel. Ja ainult järelejuhtumisel saavutame meie kiiremini seda sihtet maa ja linna vahel, seda nõukoguvõimu sihtet laiemate hulkadega, mis nõukogude korras aluseks on ning tema wankumata tõvaduist kindlustab.

haliste maksudega). Tuntavalt on tõusnud ka sissetulekud raudteedelt ja postist ning telegrafist.

Maksud üldse, juure arvates ka kohalised, moodustavad meie eelarves suurema osa. Maksudest tuleb sisse üldse 1.400.000 rubla.

Dige huvitav on maksude jagamise arvud. Ühtekohesest maksudest annab linn 650 miljoni ja maa 350—360 miljoni. Raudsete maksude summat on võimata kindlaks teha, kuid maksude suurema osa teevad wälja otsekohele maksud.

Riiklikud wäljaminekud on tavanu mullusega võrreldes järgmised muudatused jündinud: kasvanud on wäljaminekud kulutustele ja majanduslikkude wäljaminekute päle. Suurenenud on ka erakorralised kulud ühenduse wäljaitalusega jne., näit. anti Leningradile wõenputuse puhul 12 miljoni rubl., wõitluste wäljaitaluse järeldustega on antud 54 miljoni jne.

Selle tõrwal on terwe rida riiklikke wäljaminekuid wähenenud. Mullu andis riik paljudele meie tööstuse ettevõtetele abi. Tavanu antakse toetust ainult metalli ja kütteinete tööstusele.

Kasvanud on riigi abi kommunaal wäljaminekute ja kommunaal ehituste päle.

Kõik etteotud arvud olid umbkaudsed. Minewa aasta viimaste kuude ja tavanu aasta esimeste kuude katset on näidanud, et meie sissetulekud wõivatud sissetulekutest suuremad on.

Eelarvekomisjoni esimees sm. Kuibõschew tähendas, et juba 1914 aastast alates ei ole järele seisuks olnud, et tõelised sissetulekud wõivatud suuremad oleksid olnud. Eelarvekomisjoni presiidium harutas lisasissetulekuid läbi ja arvestas ainult neid, mis täiesti kindlad. Niiviisi arwati kindlaid sissetulekuid 105 miljoni rubla võrra juure.

Kuidas neid ettenägemata sissetulekuid arastatatakse?

Et meie kooperatsioon tarvitab raha lauba muretseniseks tarvitaja kätte, kuna rahapuudus kaubanduses seisaku teeb, siis wõivatud kooperatsioonile anda 8 miljoni rubla. Sama suur summa antakse ka taluwiiljade ümberkõlmiseks, kus juba



Sm. Kuibõschew

Tõllis-talupoja kontrolli rahwakomisjari ja riigi eelarve komisjoni esimees.

tarwis on. Pääle selle tarvitab raha veel tõlliste eluõrterite ehitamine, maa-kooraduse organiseerimine, kooli ja haigemajade ehitus jne.

Nõukogude maalt.

Wismaks wabrifu komiteede ülewalpidamiseks.

Ettevõtteid ja asutused, kus tõlliste ja teenijate arv ulatab üle 3 tuhande, maksavad wabrifu komiteede ülewalpidamiseks esimehe 3 tuhande tõllise päält 1 prots. kogu töö palgast, ja iga järgmise tuhande päält pool protjenti.

Uus furort.

Krimmis awati Dneegis furort. Säl awatakse mudawannid. Muda järelewaatamine näitas, et sellel on kõrge terwendaw wäärtus.

Kohtade hinnad furortides.

Määrati kindlaks kohtade hinnad furortides tulewaks hooajaks.

Raukaasia mineraalwetel maksawad jüüfilist tööd tegewad töölised, sõjawäeteenijad ja arsti-sanitaartöö ametiühuse liikmed kuus kuni 15. juulini — 162 rubl., päle 15. juuli — 168 rubl. Mitte jüüfilist tööd tegewate tööliste ja teenijate ametiühuse liikmed, kui ka ametiühuste, liigete, sõjawäeteenijate perekondade ja nende

Wõõride süsteem ajaarwamises.

(Tema sissejeadmise puhul S. R. W. Liidus).

Ajaarwamine maateral on ärarippuuses maatera keerlemisest ümber päikese ja oma enese telje ümber. Selle tõttu siis, et maatera wõsimatalt keerleb ümber päikese, sünniwad ka sarnased nähtused, mida meie tunneme aasta aegade nime all: talw, suwi, kewade ja sügise. Selle tõttu aga, et maatera keerleb kinnipidamatalt oma mõeldawa telje ümber, sünniwad päewa ja öö nähtused. Maatera täielik ringkäit ümber päikese sünnitab aja, mis on suurune maatera aastale. Tema täielik ringikäit enese telje ümber mahutatakse selle aja sisse, mida nimetatakse maatera öö-päewaks (umbes üks kolmesajakuuekümmewiieks maatera aastaks). Maatera aasta ja maatera öö-päewad olid teada ning tarwitati neid juba hallis minewikus. Suimisugu tarwitas neid ajaarwamiseks oma esimestest sammudest päle.

Palju raskem oli kindlaks määrata ajaarwamist öö-päewa piirides. Rahwad, kes elafid meist warematal aastaaegadel ja kääsolewa aja rahwad, kes seifawad alles madalal arenemiseastmel, jagafid ja jagawad weel tänapäewani öö-päewa kahels: öö ja päew. Edasimenes nende jagamistele lisati juure wäheajad, nime all — hommik ja õhtu. Kuid, sel määral, kuidas kaswafid ühikute rahwaste kultuurilised nõuded, arenes ühiskondline elu, inimeste ja terwete rahwaste wästaistufused wahetorrad muutufid keerulisemaks, kasvaw suuremaks ka nõue öö-päewa jagada enam

wähemateks, ühetasteks ja kindlateks ajaarwamise wahetasteks.

Juba poolteistajada aastat enne ristiusu ajajärku, selle aja kõige kultuurilisemad rahwad, greeklased, jagafid päewa 12 ühejuurusteks osadeks — tundideks. Warsti laienes sarnane jagamine edasi öö päle. Kuid päewa ja öö kestvus pole mitte igal pool ühejuurune. Edasi, nende kestvus muutub selle järele milliseid on aasta ajad. Niimoodi, 12 tundi, milleks jagati eialgsest päew, päraspoole ka öö, ei olnud kaugeleki ühejuurused oma wahel. Lõpuli kulti määrati kindlaks täpne öö-päewa jagamine 24 tunniks ainult XVII aastajal, mil ehitati regulerirra pendliga kellad. Need 24 ühejuurust tundi olid otsekoheks ärarippuuses maatera ja päikese wästaistufusest olutordadest.

Igal ühikul kohal maateral ida-lääne, ehk kuidas delbatse, pikkuse sihis on oma, teistest erinew aeg. See aeg arwatase wälja päikese meridiaani tasapinnast teatud kohast ehk punktist läbiminekisega. Sarnane igajaguse tähe (meie juures päikese) läbiminekine kannab astronoomias nimetust — ülemine kulminatsioon (kõige kõrgem punkt). Päikese ülemise kulminatsioonil filmapilgul, igas punktis on meil tema jaoks poolpäewa, mida joetase päikese ehk astronoomilise öö-päewa alguseks. Sellest algusest, mida märgitakse nulliga, loeme endi astronoomilist aega kuni 24 tunnini. Graclus öö-päew, ajaarwamise hõlbustamiseks igapäewases elus, algab päle poolkes-öös, ehk wäljendades astronoomiliselt, päikese alumise kulminatsioonil filmapilgul. Ajaarwamist peetase siin niisama 0 kuni 24 tunnini. Aastat 10—15 tagasi jagati era öö-päewad kahete osaks: 0 kellast kuni kella 12, poolest ööst kuni poole päewani ja teistkorda 0 kuni

12 tunnini — aeg poolest päewast kuni poole ööni.

Tegelikult aga päikese järele ajaarwamise arwamine wiis selleni, et kellad kahes linnas, mis üksteisest eemal teatud kaugeusel pikkuse kraadil asufid, näitasid mitmejagust aega, kusjuures see wahetase kaswas jeda mööda, kuidas muutus kaugeus. Sarnane ajaarwamine rahuldab hästi iga ühiku linna ehk elanikkudega koha kohalisi tarbeid. Kuid wästaistufuse läbikäimise juures, mitmete linnade ja maade wahel, sünnitas sarnane päikese ehk kohaliku aja järele arwamine palju segadust. See segadus suureneb weel selle tõttu, et wahetase ei seifa mitte ühki tundide, waid ka minutite ja sekundide wahel. Näituseks kui Moskwas kellad näitawad 12 tundi 29 min., siis:

Samaaras	. . . 13 tundi 19 min. 08 sek.
Tomskis	. . . 16 " 38 " 40 "
Tshitas	. . . 17 " 32 " 48 "
Wladimostokis	18 " 47 " 20 "
Jeddos	
(Jaapan)	. 19 " 20 " 08 "
St. Francisfo	
(P. Am. üh.)	1 " 49 " 05 "
Uues Orleanis	3 " 56 " 00 "
New-Yorgis	5 " 43 " 00 "
Lisjabonis	
(Portugal)	9 " 22 " 08 "
Roomas	
(Itaalia)	. 10 " 48 " 16 "
Wiinis	
(Austrias)	. 11 " 04 " 00 "
Warsjavis	
(Poola)	. 11 " 22 " 54 "
Kiuewis	. . . 12 " 00 " 52 "

Selle järele kuidas arenes teede ühendus, suurenes edasilükkumise kiirus, wahetorrad inimeste wahel muutufid täpseteks

ja nõudfid ajaarwamistes teatud arwepidamist ja ühtlust.

Juba läinud aastajaja esimejel poolel, mõnes Euroopa riigis, päraspoolel aga kogu tsiviliseeritud ilmas, läbikäimise joobustamiseks transpordis, postis, telegrafis ja mõnes muus kohas wiidi sisse tingimistega ehk ametlik aeg. Niimodi hatati igal maal kohaliku päälinna järele aega arwama. Selle aja järele arwati siis rongide, aurulaewade sõidu plaanil, selle järele töötasid postitelegrafi asutused.

Maadel mis ei asu läänest idasse, nii kui Itaalia, Prantsusmaa, Belgia, Skandinaavia — sarnane aeg oli täiesti kohane ja rahuldab igapäewase elu nõudeid. Kuid maadele, mis suure pikkuse kraadi ulatusega, nii kui Wenemaa, Põhja-Ameerika Ühisriigid, Hiinama j. t., sarnane uus tingitud aeg ei rahulda sugugi. Näituseks, waremalt loeti meile tingitud aega Peterburi järele, tema järele töötasid kõik meie riigi raudteed. Ja asi kujunes sarnaselt, et kui meil raudteeamades kellad näitafid 10 tundi, siis erainimeste kellad järgmistes linnades näitafid:

Kamenets-Podolskis	— 9 t. 45 min. 04 s.
Lambowis	— 10 " 44 " 36 "
Permis	— 11 " 33 " 52 "
Semipalatinskis	— 13 " 19 " 52 "
Tshitas	— 15 " 32 " 48 "
Takutskis	— 16 " 37 " 52 "
Nikolajewis. Amuri ä.	17 " 21 " 56 "

Süit mõib näha, kui palju pahandusi ja segadusi teigi sarnane kahesugune ajaarwamine, palju keerulisi wäljaarwamisi tuli teha sellel, kes sõitis ühest linnast teise.

Esimestena uue ajaarwamise otsimisele, mis parem oleks kui tingitud ajaarwamine, asufid ameeriklased. Juba 1883 aastal kõigis Põhja-Ameerika Ühisriikide raudteed

ülespidamisel olewate ning õppurite maks on 168—180 rubla kuus. Kodukäsitöölistel ja teistel 380—360 rubla kuus.

Krimmi kurtortides, Sewastopolis, Krimmi lounakalbas: töölised — kuni 1. augustini — 138 rubla, pääle 1. aug. — 166 rubla kuus, teenijatel — 150—180 rubl. ja teistel — 240—300 rubl. kuus.

Kuubani-Mustamere kurtortides kõigub töölised maks 120—128 rublani kuus, teenijatel — 126—162 rubl. ja teistel — 198—300 rubla kuus.

Uus nafta raioon.

Kostowi Dooni äärest teatatakse: Grosnoi naftawalitus otsis Koshkeldo auli lähedalt naftat. On puuritud läbi juba viimane wee kiht. Arvatakse, et kuni nafta kiht on jäänud veel 10 süda. Oletatakse, et selles piirkonnas on sama suure nafta kiht, kui Grosnois.

Uued puurangud.

Datus hakati eksploateerima 6 uut puurauku, mis annavad 11.000 puuda naftat päevas.

Sotiaalse kinnituse tariifi alandamine.

S. N. W. Liidu rahwakomissaride nõukogu otsustas sisse wiia uued tariifid sotiaalses kinnitusemaks. Wiimane teeks wälja 14 protf. (kestmiselt) kinnitatud töölised ja teenijate tööpalgast.

Abielu astujate perekonnanimedest

Sisseastjate komisariaat andis wälja määruse, mille järele abielude registreerimise juures kodanikkudele seletatakse, et neile võimaldab wõtta ühte üldist abielu perekonna nime, ehk alal hoida endist perekonnanimi. Laste sünnimise aktide kokkuseadmise puhul, wanematele, kui nad seiwad abielus mitmesuguste perekonna nimede all, antakse võimalus lapsele perekonna nimi anda wanemate tahtmise järele. Kui aga puudub kokkulepe perekonnanimi andmise wanemate wahel, siis antakse lapsele isa ja ema perekonna nimede ühendatud nimi, kusjuures esimesele kohale jääb perekonna nimi, milline lähem alfabeti algsuhtele.

Rinnitatud haigete kontrollseerimine kodus.

Et wõidelda ebahaigete vastu, kes mitteõiglaselt haiguse tõttu wabastatud ehk arsti ettekirjutusi riik, kuritarwitust toimetab abisaamise paberitega, siis moodustatakse kinnituskassade juure alaline kontrollseerimise asutus, kes haiged kodus kontrollseerib.

del wiidi sisse intener S. Flemming'i ettepanekul wõõrde süsteem ajaraamamises.

Weidi hiljem wiitis wõõrde süsteem suuremas osas Euroopa kultuurilistes riikides igal pool enamusel. Wastu ei wõetud wõõrde süsteemi ainult Wenemaal, Hollandis, Hiinas, Indias ja Lõuna-Ameerika ühisriikides.

Rahwuswaheline ajaraamamine wõõrde süsteemi järele wiidi sisse S. N. W. Liidus 1918 aast. 8. veebruari desrebiga. Kuid terve rea tehniliste põhjuste pärast tähendatud ajaraamamiste elustamine wiibis kuni 1924 a. 1. maini. Siis wiidi see süsteem faktiliselt ellu.

Wõõrde süsteemi sisse seiwad selles, et kogu maatera on jagatud pikkuse kraadi järele 24 segmendiks ehk wööks. Iga wöö laiuse — 15 kraadi.

15 kraadi — juurus, mida korda saadab päike 1 täie tunni jooksul oma telje ümber keerates.

Arusaadaw, et iga farnane 15-kraadilise wöö aeg erineb teiste farnaste wööde ajast täieliku hulga tundide wõrra. Lepiti kokku, et alguses null wööks tuleb pidada seda kestmist meridiani mis läheb läbi Greenwichi observatooriumi Londoni läheduses. 7½ kraadi ida poole ja sama palju lääne poole Greenwichi meridianist, asubki see 0 wöö. Tema naabruses olew idapoolne wöö loetakse 1, ja läänepool naabruses olew wöö — 23.

Kogu wööde arwepidamine sijaub 0 ja 23 wahel. Läänest idapoolse wööde numbrid kaswawad, idast läänepoolse — kahanevad. Iga wöö piires on kõigil jäänud asuwatel punktidel ühesugune aeg, mis wõib kas ühte langeda päikese ajaga ehk mitte langeda, kuid wahet ei tohi suurenem olla kui pool tundi.

Rahwamajandus.

Raudteede ehituse uus plaan.

Ühenduses riigi rahanduse olukorra paranemisega tõsteti teedekomisariaadis küsimus üles kottuseada raudteede ehituse uut kawa. Selleks loodi eriline komisjon teedekomisjari asetäitja Borisfowi eesistumisel. Komisjon asus juba sellekohase kawa kottuseadmisel.

Poolteist miljoni rubla kaubawagunite remonteerimiseks.

Teedekomisjariaadi rahandus-kontroll komitee kinnitas raudteede pääwalituse ettepaneku anda kaubawagunite remonteerimiseks 3.500 tuhat rubla. Kaubawagunid on ettenähtud wiljawoos.

Tööstuse arenemine ja selle põhikapitaal.

Kogu kõigil teada, areneb meie tööstus launis kiiresti. Mullu suurenes tööstuse walmistus 30 protf. wõrra.

Spialgalt arwati, et tööstuse laienemine 1924—25 majandusaastal wõib sündida mitte üle 30 protf. Et aga mitmete tööstalade walmistuse programmi uuesti on suurendatud, siis on waga võimalik, et tööstus tänawu umbes 50 protf. wõrra, s. o. umbes poolteist korda suureneb.

Mullune tööstuse arenemine ja sellele järgneva tänawune, nõuab tööstuse põhikapitaali arakajutamist.

Kõige päält tõmmatakse tööstusesse terwe rida seni seisnuid tööstuse ettevõtteid. Tegutsuwates ettevõtetes pannakse käima ka need masinad ja osakonnad, mis seni seiwad.

Tagajärjena kaswab tööstuse põhikapitaali tõstataw aja. 1923—24 aastal kaswab see kapitaal üldliidulises ulatuses 90 miljoni rubla wõrra.

Samal ajal suureneb ka töö kuhjamine käimas olewates ettevõtetes. Nii oli 1923 aasta 1. okt. võimalus ühte kolmandikku töötawaid ettevõtteid kuhjata 70 protf., kuni 1924 a. 1. okt. töötasid selle protsendiga juba pooled ettevõtetest.

Edaspidi suureneb see summa veelgi. Paljudes ettevõtetes ulatab kuhjamine juba praegu täie määrani ja walmistuse laienemine farnastes ettevõtetes on peaaegu wõimata.

Korras olewate ja tegewufeta seiswate ettevõtte arw wäheneb alataja. Seepärast wõib waga võimaline olla, et paari-kolme aasta pärast on meie tööstuse laienemine juba wõimata. Selle küsimuse lahendamise pääle tuleb juba praegu tõstis tähelepanu pöörata.

Wõõrde süsteemi sissewiimise tagajärjena on võimalik hästi kerge üle wiia ajaraamamist, ükskõik mis maatera punktis kohaliku punkti ajaraamamise järele. Selleks on tarwis teada ainult tähendatud wõõrde järjekorralist numbrit ning temast kas terwete tundide arw maha arwata wõi juure panna. Tagajärjeks saame täpse otstut aja, minuti ja iga sekundi päält.

Wõõrde järele ajaraamamine aitab kokku hoida hulk tööd, lihtjastab jeltsefondliku elu transpordi, telegraafi, raadiotelegraafi, telefoni ja õhusõidu alal. Kergendatakse ka wastastikust läbikäimist merel sõitwate laewade wahel.

Samuti lihtjastatakse igasuguste teaduslikkude uurimistööde sissewiimist ja ümber töötamist, mis täpsust nõuawad, nii kui ilmaste teadus, maadeteadus jne.

Wõõrde süsteemi sissewiimisel S. N. W. Liidus on igal linnal oma kellaeg, mis erineb teistest ainult tundide arwu wõrra, näituseks:

Kui Kiiewis on	—	kell 12,
sis Samaaras	—	13,
" Semipalatinskis	—	16,
" Tomskis	—	16,
" Tshitas	—	18,
" Wladiwostokis	—	19

Nii kui waremalt öeldud, ajub 0 wöö Greenwichi meridiaanil. Tema alla kuuluwad Euroopa läänepoolsed äärritigid — Inglismaa, Prantsusmaa, Hispaania ja Portugaalia. Järgmine, esimene wöö ajub ülejäänud Euroopas kuni Wenemaa riikliste piirideni. S. N. W. Liidus on 11 wööd, teistest wööst kuni lõpuliikult 12 wööni. Nii Euroopa aja alla kuuluwad 2 wööd, teine ja kolmas, Aasia alla kuuluwad ülejäänud 9 wööd, 4—12 lõpuliikult. Wööd 13 kuni 23 kuuluwad Wäike ookeani, Ameerika ja Atlandi ookeani alla.

Cestlased S. N. W. Liidus.

Cesti asunilud wõtawad nõukogude ümberwalimistest elawalt osa.

Nõukogudesse lähewad lehwilud ja lestimilud. Kulafutel sääl lohta ei ole.

Walimised näitawad, et talupojad wõtawad nõukogude üleschitawast tööst suurema energiaga osa.

Kulafutel ei ole nõukogudes lohta.

(Begunitja wald, Troski kr., Leningradi kub.)

Talumehed wõtsid walimistest isearalise agarusega osa. Kooolekule ilmusid lestimist 50 protf. walijatest. Ei jäänud maha ka naisterahwad. Kõigist walijatest oli naisterahwaid umbes 45 protf. ja ka nõukogusse waliti naisterahwaid. Jääraniis paistis selles wälja Begunitja raioon, kus waliti naisterahwaid külanõukogusse 24 protf., s. o. 28 nõukogu liikme ja kandidadi hulgast waliti 7 naisterahwast. Naisterahwad ei wõta osa mitte üffi küla, waid ka wallanõukogu walimistest.

Külafutalud awalbasid ka aktiivselt oma

tegewust. Näit, Bene Golubowitza külas tahtis kulafutal walla nõukogusse pääseda. Kuid 97 häälest sai ta ainult 3 häält, kuna nõukogusse läksid lestimil ja naisterahwas.

Sama lugu kordus Begunitja raiooni nõukogus, kus kulafutal agiteerisid oma mehe eest, kuid läks läbi talupoegade enamusel poolt nõukogu esimeheks sm. Petrow.

Oli juhtumisi, kui kohalitud ispetulandid, kel hääleõigus puudus, walimiste kooolekutele ilmusid, kuid nende näidati üst. P ä a l i w a a t a j a.

Talupojad on walimistega täitja rahul.

(Bruuda wald, Kingisepa kr., Leningradi kub.)

Bruuda walla Cesti asundustes läksid nõukoguwalimised õige elawalt läbi. Walimistele ilmusid umbes pooled walijatest. Mõnes kohas läksid nõukogusse ka töölised ja naisterahwad. Näituseks, waliti nõukogusse Kaljätitja laua- ja lubjawabritu tööline sm. Strumilla.

Siimittisid läksid nõukogusse naisterahwad, mis olenes ka sellest, et sääl on naisterahwastel oma organisatsioon.

Ka noorte ühingud saatsid oma esitajaid nõukogudesse. Üldises kokkuvõttes tuleb ütelda, et talupojad olid kooolewa aasta ümberwalimistega waga rahul.

Sellele aitafid kaaja nõukoguwalituse ja partei abinõud nõukogude töö elustamiseks alal, et sellega tõsta laialiste talupoegade hulkade aktiivsust ja ijetegewust.

R. Sirp.

Kulaf wihastab.

Pildide walimistest.

Koooleku jaoks määratud maja õue kuhjeh inimestest. Siin on noori ja wanu, mehi ja naisi. Uusi inimesi woolab igalt poolt juure.

Wiimaks kuulub hääle: „Läheme sisse, linnamehed juba siin!“ Wiimaks algab kooolek.

Linnamees kõneleb:

„Kehwitud, lestimilud, kulafed ja teenijad tüdrukud, teie ajafite walitusetoonilt peremehed minema. Kuid olete teie walitsejad... Mitte ühtegi furnajat nõukogusse!“

* * *

Loetate ette nende nimed, kellel walimise õigust ei ole. Kulafed ja tüdrukud kuulawad naerdes päält, kui nende peremee nimed kuuldawale tulewad.

Kuid nendes, kelle nimed ette kantakse, tõuseb wiha. Wiimaks katseb nende kan-

natus: „Läheme kodu, meil ei siin midagi teha“ — ütleb üks. „Läheme“ — wastawad teised.

* * *

„Sm! Sulane pannakse peremehe üle walitama“ — urises üks. „Roh, nüüd hakkab päike küll õhtust tõusma.“

„Ptui, tuline!“ — wihastab teine. „Mina olen esimene peremees wallas, mul on 100 tiinu maad ja ei saa nõukogusse minna. See ei lähe!“

„Do ja wiimane kurat küll“, — karjus kolmas kõigest kõrist. „Wõi mina ei tohi orje pidada? Aga kes küpsab minu 15 lehma. Ja need, närud, sureks ju nalga, kui mina neid ei toidaks!“

Kõnda wälkus ja paukus wihast terwe kulafute ja furnajate parw.

Walija.

Cesti asunduste naisterahwad wõtawad uue elu üleschitusest osa.

Sellel teel kindlalt edasi.

Walmistage töötawate naisterahwaste rahwuswahelise päewa wastu.

Töö edeneb.

(Siimittisast, Kingisepa kr., Leningr. kub.)

Töö naisterahwaste seas edeneb õige jõudsalt. Siin on oma naisorganisatsioon, kus 50 liiget. Nad on omad esitajad saatnud kooperatiivi, asunduse ja walla talupoegade wastastiku toetuse komiteedesse. Wiimastel walimistel läksid naisterahwad küla nõukogusse.

Wiimastel naisterahwaste kooolekul peeti loeng terwishoiust, arutati elusturiooni küsimust Leningradi, et waadata rewolutsiooni, põllumajanduse ja teisi muusemisi. Reisitulude katmisest pannakse pidu toime. Pääle ühisfondliku töö antakse kätitöö õpetust.

Kinult mõned mehed kardawad naisorganisatsiooni, — naised ei hakkawat enam sõna kuulma.

Meestel ei tule naiste arenemist karta, waid wastupidi, selleks peawad nad ije kaasa aitama.

R. Sirp.

Naisterahwad organiseeriwad endid.

(Arutula ajandus, Kingisepa kr., Leningradi kub.)

Leningradi seltsimehe abil arutafime meie siin omale naisühingu.

Algus on hääl. On tarwis, et kõik asunduse naisterahwad oma ühingu ümber koondaks ja täie jõuga tööle astuks. Da ju warsti käes töötawate naisterahwaste rahwuswaheline pühja.

Üks nendest.

Neg oleks töitidel hoogtööle ajuda, aga mitte waitida.

"Edasi" nr. 38 leidis küsimuse: miks waitivad ajastajad üha (peab olema üha, aga mitte üha) ja teised.

Müüja pika teise waitimise põhjuseks Mischkinos heites, selgub lugu iseendast. Sp. Uula on oma hariduse endiselt kodanlikest koolist saanud ja on praegu kodanlike ilmavaatetega rahvast ümberpiiratud. Ajastajana on ta siiski rahulolud, pühkides uusi meetodid tarvitada. Usuliku ja kirikliku tegemise oja ei võta. Mischkinos noored on aga kõik kodanlike waadetega, endised Eesti optandid. Zuba opteerimise ajal spekuleerisid noored Eesti wiina ja soolaga käiklase Eesti opteerimise komisjoniga, mõnede maalt liha, leiba ja muud sellestarnast vastu andes. Kui see hangeldamine enam ei läinud, hakati samogonni wabrikteerima ja sellega kauplemas. Raha leidub siin kõige muu peale, mitte aga ajalehe ehl kirjanduse peale. Siit selgub, miks Sp. Uula waitib ja Mischkinos wäliskoolitöö magab.

Mischkinos noored! Opteerimise palawil on jatkunud — sammude ajaga kaasa!

Lahtuge samogonni ajamisest ja selle tarwitamisest ja auge ühelmeel hariduslikele tööle, teadmisele, et ühendus teid tugewaks teeb. Ehitage endale parema, walgema tulewiku.

Selleks kõik tööle! Tihane.

Arstiabi peab olema kõigile kättesaadav.

(Tolmatshewi wald, Luuga kreis, Leningr. kr.)

Smelik kord walitseb meil Tolmatshewi arstimise punktis. Kui oled ja haige ja pole sul raha, siis kas wõi sure, kuid ilma arstimise kaardita sind maksuta vastu ei wõeta. Haigel inimele tuleb kaardi saamiseks enne kila ja walla komitees käia ning tagatipuks weel 12 kop. "kirsumargi" eest anda. Kui kalliks see wermasuse täitmine ilmaargse käimise ja ajaluluga baige terwi-jele wõib minna, seda teab igaüks, päälegi weel siis, kui wallas kaardiammijest lahti delatse ja arstiabi sellelabi ikkagi saamata jääb, nagu seda käsitöölisega (kingspadege, seppadega j. t.), teda on harjutud kulakuteks pidama, nii tihti juhtub, kuid selle-juures unustatakse, et mõni jarnane "kulak" hakkaks häameelega maaharijaks, kui ei puuduks selleks ainele jõud.

Meil räägitakse wõitlusest seolapuhujatega, kuid unustatakse, et paremaks sõjariistaks on selle juures kõigile kättesaadav arstiabi.

Milleks luuakse selle kättesaamiseks kunstlikke tõkkeid meie päivil?

Haigemaja pole mitte teater — mitte rõõm, waid walu sunnib sinna abisaajaid. "Pürelaja".

Austatud „Edasi“ toimetust!

Kirjelduses „Kommuna Kait“, mis awaldatud „Edasis“ nr. 29, 32 ja 35, on mõnelugused mõttekatsed wad. Kende kõrwaldamiseks palun awaldada järgmised parandused:

„Edasis“ nr. 29 on nimetatud kirjelduse teisel weerul, 8 real ülewalt trükitud: „Kõrgherla jaamas rongilt maha tulles tegin mainitud mõisa asupaiga asjas koke juttu, sest...“ Peab olema: „Kõrgherla jaamas rongilt maha tulles tegin mainitud mõisa asupaiga asjas koke juttu talupoegade, sest...“ Samas n-ri kolmandal weerul, 19 real alt: „Küüdi-meest leida oli praegu lootujeta,“ peab olema: „Küüdi-meest leida oli peaaegu lootujeta.“ „Edasis“ nr. 32 sama kirjelduse teisel weerul ja teisel real ült: „...et leian nad kõige lihtjamas pühke-päewa olekus.“ peab olema: „...et leian nad kõige lihtjamas pühke-päewa olekus.“ Neljandal weerul ja wiisandal real alt: „Braegu on kommuna peres 46 liit.“ peab olema: „Braegu on kommuna peres 46 liiget.“ Samal weerul 14 real alt: „On ülesehitatud neli elumaja,“ peab olema: „On ülesehitatud kolm elumaja.“ „Edasis“ nr. 35, kirjelduse teisel weerul 13 real ült on: „Palju rohkem töötab ta edaspidi,“ peab olema: „Palju rohkem töötab ta edaspidi.“ Neljandal weerul 18 real ült: „Muidugi on see mõnu toodud ainult näituseks.“ Peab olema: „Muidugi on see meenu (toidu) toodud ainult näituseks.“ Kuusandal weerul 17 real alt: „Piduõhtule oli tulnud hulk rahvast naabritüladest waatama, et naabrid uut aastat wana kalendri järele pühitsewad.“

olema: „Piduõhtule oli tulnud hulk rahvast naabritüladest, waaatama et naabrid uut aastat wana kalendri järele pühitsewad.“

7 weerul, teisel ja neljandal real: „The Daily Worker“ ja „The Labor Herald“, peab olema: „The Daily Worker“, „The Labor Herald“. 8 weerul, neljandal real ült: „Olin kohanenud ja kodunenud kõige-ndatüla kõigega...“ Peab olema: „Olin kohanenud ja kodunenud kõigega ning kõigidega...“ Samal weerul 15 real alt: „...et pärast õpetunde jõosta...“ Peab olema: „...et pärast töötunde jõosta...“

Wladimantais, 18. weebr. 1925 a. D. Kullerkupp.

Leningradi teated.

Kindlad hinnad lihale.

Eisetaubanduse rahwafarmisjariaat määras kindlad hinnad külmetatud liha müümiseks: juurmuugil on 5 rbl. puud ja üfiktüugil 15 kop. nael.

Uus abiande määr töötawaliididele.

Rinnituslaskja tubermangu komitee fin-nitas uued määrad töötawaliididele abi-andmiseks, kes jäid töötamist oma ametikohuse täitmisel. Inwaliidid, kes kaotasid töötamise, saawad esimeses grupis keskise tööpala, mis tööline sai enne töötamise kaotust, igatahes mitte alla 32 rubla ja üle 120 rubla kuus.

Inwaliidide teine grupp saab kolmel-jandiku keskijest tööpala, j. o. mitte alla 24 rubla ja mitte üle 90 rubla. In-waliidid kolmandas grupis saawad poole keskijest tööpala, j. o. mitte alla 16 rubla ja mitte üle 60 rubla kuus.

Teenistuskohadel furmasaanute pere-konnad saawad abi: kui on perekonnas üks liige, siis saab see ühe kolmandiku palgast, j. o. mitte alla 10 rbl. 65 kop. ja mitte üle 40 rubla kuus. Kaksle töö-wõimetu perekonnaliikmele antakse pool tööpala, j. o. mitte alla 16 rubla ja mitte üle 60 rubla. Kolmele töötametu perekonnaliikmele antakse kolmveerand töö-pala ja mitte alla 24 rbl. ja mitte üle 90 rubla kuus.

Uus määrus hakkab maksma 1. märtsil.

Reisijate sõitude laiendamine.

Sõitis wälja eriline komisjon Põhja-Lääne raudteedel, et järele waadata raud-teeliini Leningradi—Krasnaja Gorka wahel, mis ei tööta enam Krasnaja Gorka mäsust jaadit. Suwel hakkawad käima sellel liinil reisijate rongid, mille töitu Leningrad on ühendatud uute sunituskoh-tadega Dranienbaumi ja Krasnaja Gorka wahel.

Gridigused riigikauplustele.

1. märtsil lõpetakse erakauplustele luba-andmine päale kella 7 lahti olla. Riigi ja kooperatiiv kauplustele antakse neid lubasid endiselt wälja.

Rahes kiutööstuse wabrikus pan-nakse kolm töowahetust käima.

1. märtsil hakatakse kolmes wahetuses tööle rahes keiruswabrikus Leningradis: Rogani nimelises wabrikus ja „Rabotshi“ nimelise wabrikus keiruse osakonnas.

Esimeses wabrikus töötawad 1. märtsil umbes 40.000 pooli, teises — 120.000.

Rutse Londoni kongressile.

Rõndgeni instituut sai ametliku kutse Londonist organisatsioonilise komitee poolt osawõtta esimesest rahwuswahelisest rōnd-genlaste kongressist, mis awatakse esimesel juulil Londonis. Organisatsioonilise komi-tee esimees on Ingliise professor Roy.

Rudumise wabrik tahes wahetuses tööle.

Läinud aastal läimapanud wabrik „Rabotshi“ suurendab järjelt oma tööstust. Tulemal nädalal hakkab wabrik täiel rahes wahetuses tööle. Rudumise osakon-nas töötawad 2500 rudumise telge.

Tagawara osad kiutööstuse masi-natele

Wiimase ajal sai Karl Marxi nimeline tehase rea tellimisi kiutööstuse masinate ta-gawarade peale.

Tellimisi andsid ülewememaaline kiutööstuse trust, Borodsko-Stihelkowskii trust, Tweri trust ja 1. ning 2. linatööstuse walitus kofu 1 1/2 miljoni rubla peale.

Gilane börse:

Kestkassa kohustused	tscherw.
" " märtsiks 101	
" " aprilliks 99 1/2	
" " mais 6 kuu p. 99 1/4	
" " " 3 kuu p. 98 1/4	
" " juuniks 98	
" " juuliks 97	
Raehsterlingid 9 rbl. 26 kop.	
Doll-rid 1 rbl. 94 3/4 — 1 rbl. 94 1/2	
Rootsi kruunid 51 " 87 1/2	
Prantluse frangid 10 " 87 1/2	
Soome margad 4 " 85	
Talupoegade laen 90	
1. wõidulaen 3 " 03	

Teadaanded.

2. märtsil j. a. l. 9 õhtu on Harmajas ülelinnaline eestlaste üldlaulufoori komis-sioni koosolek. Palutakse järgmisi seltsimehi ilmuda: Torpan, Schneider, Lomingas, Sawiaut, Eljas, Rähni ja Rut. S. Wastutaw organisaator.

Haridusmaja teatri harjutuste järjekord.

Pühapäeval, 1. märtsil. Kella 1 1/2—1 1/2 Häälepaneku kutsus. 1 1/2—1 1/2 Rättmika kutsus.

Esma-päeval, 2. märtsil. Kell 1 1/2 „Emake maantee“ ettelanne arwistuskohu all. (Ojastott lõigil teatri liigetel sundus-lit).

Teisipäeval, 3. märtsil. Kell 1 1/2 „Kaspijahi“ 1. ja 2. waatus. Wast. instrktor-organisaator.

Täna teatrites:

Aladeem. riiklik ooperi ja baleti teater „Дубровский“.

Aladeemiline riiklik drama teater „Маскарад“.

Aladeemil. riiklik wälite ooperi teater „Пирмалюна“.

Riiklik suur draamateater „Бубус“.

Rahwamaja „Николай I“.

Punane teater. „Метелица“.

Teater „Юных Зрителей“.

„Конек-Горбунук“.

Ruukilaline komöödia „Марина“.

Gosinat. „Плоды просвещения“.

Basfash „Непокорная“.

Ukraina teater. „Страшна поместя“.

Wastutaw toimetaja: A. Treusfeldt.

Wäljandaja: Eesti Kirjastuse ühisus

Suurendage „Edasi“ tellijate armu!

Sm. W. Kingisepa nimeline Eesti tööliste haridusmaja.

Laupäeval, 28. veebruaril j. a.

Suur

Spordi = pidu

Harmaja spordiringi korraldusel.

1. Mitmesugused spordi etteasted.

2. Kontsert — paremate jõudude poolt (prof. Berg, Tuntina jt.)

Sisjetulek läheb spordiabinõude muretsemiseks.

Alguks punkt kell 9 õhtul.

Lõpuks kollektiivsed mängud.

Pääsetähed 50 kop. — 1 rbl.

Pühapäeval, 1. märtsil j. a.

Teatri = õhtu.

1. kord kantakse ette

„Emake maantee“

Schmidt-Bonni draama 3 w.

Räitejuht W. Rätsepp.

Uued dekoratsioonid!

Alguks kell 8 õhtul.

Sm. W. Kingisepa nimeline

Eesti tööliste haridusmaja.

Kolmapäeval, 4. märtsil. l. 8 õht.

Rõne = õhtu.

Alne:

„Töowiljaluse tõstmise“

Kõneleb Sm. W. Rätsepp.

W. R. P. P. kub. kom. agit.-prop. osak. Eesti sektiioon.

Sm. W. Kingisepa nimeline

Eesti tööliste haridusmaja.

Kolmapäeval, 4. märtsil. l. 8 õht.

Rõne = õhtu.

Alne:

„Töowiljaluse tõstmise“

Kõneleb Sm. W. Rätsepp.

W. R. P. P. kub. kom. agit.-prop. osak. Eesti sektiioon.

Sm. W. Kingisepa nimeline

Eesti tööliste haridusmaja.

Kolmapäeval, 4. märtsil. l. 8 õht.

Rõne = õhtu.

Alne:

„Töowiljaluse tõstmise“

Kõneleb Sm. W. Rätsepp.

W. R. P. P. kub. kom. agit.-prop. osak. Eesti sektiioon.

Sm. W. Kingisepa nimeline

Eesti tööliste haridusmaja.

Kolmapäeval, 4. märtsil. l. 8 õht.

Rõne = õhtu.

Alne:

„Töowiljaluse tõstmise“

Kõneleb Sm. W. Rätsepp.

W. R. P. P. kub. kom. agit.-prop. osak. Eesti sektiioon.

Sm. W. Kingisepa nimeline

Eesti tööliste haridusmaja.

Kolmapäeval, 4. märtsil. l. 8 õht.

Rõne = õhtu.

Alne:

„Töowiljaluse tõstmise“

Kõneleb Sm. W. Rätsepp.

W. R. P. P. kub. kom. agit.-prop. osak. Eesti sektiioon.

Sm. W. Kingisepa nimeline

Eesti tööliste haridusmaja.

Kolmapäeval, 4. märtsil. l. 8 õht.

Rõne = õhtu.

Alne:

„Töowiljaluse tõstmise“

Kõneleb Sm. W. Rätsepp.

W. R. P. P. kub. kom. agit.-prop. osak. Eesti sektiioon.

Sm. W. Kingisepa nimeline

Eesti tööliste haridusmaja.

Kolmapäeval, 4. märtsil. l. 8 õht.

Rõne = õhtu.

Alne:

„Töowiljaluse tõstmise“

Kõneleb Sm. W. Rätsepp.

W. R. P. P. kub. kom. agit.-prop. osak. Eesti sektiioon.

Sm. W. Kingisepa nimeline

Eesti tööliste haridusmaja.

Kolmapäeval, 4. märtsil. l. 8 õht.

Rõne = õhtu.

Alne:

„Töowiljaluse tõstmise“

Kõneleb Sm. W. Rätsepp.

W. R. P. P. kub. kom. agit.-prop. osak. Eesti sektiioon.

Sm. W. Kingisepa nimeline

Eesti tööliste haridusmaja.

Kolmapäeval, 4. märtsil. l. 8 õht.

Rõne = õhtu.

Alne:

„Töowiljaluse tõstmise“

Kõneleb Sm. W. Rätsepp.

W. R. P. P. kub. kom. agit.-prop. osak. Eesti sektiioon.

Sm. W. Kingisepa nimeline

Eesti tööliste haridusmaja.

Kolmapäeval, 4. märtsil. l. 8 õht.